

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622203514
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6622203514.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: K. P., nar. XX. XX. XXXX a R. P., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom u matky, v konaní zastúpení opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Z., deti matky: Z. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXX/XX, XXX XX J., a otca: J. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. V. R. XXX/XX, XXX XX Y., prechodne bytom J. XX, XXX XX Lučenec, o návrhu matky o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 5P/53/2022 - 156 zo dňa 31. januára 2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd rozhodol tak, že:

„I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/12/2018 - 39 zo dňa 19. 02. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29. 03. 2018 vo výroku o výživnom tak, že otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa R. P., nar. XX. XX. XXXX zvýšeným výživným zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 180,- Eur mesačne vždy do 25. dňa toho, ktorého mesiaca k rukám matky, počnúc doručením tohto rozsudku.

II. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/12/2018 - 39 zo dňa 19. 02. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29. 03. 2018 vo výroku o výživnom tak, že otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa K. P., nar. XX. XX. XXXX zvýšeným výživným zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 180,- Eur mesačne vždy do 25. dňa toho, ktorého mesiaca k rukám matky, počnúc doručením tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa svojím návrhom doručeným súdu dňa 09. 09. 2022 domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/12/2018 - 39 v časti týkajúcej sa výšky výživného tak, že výživné na maloletú R., nar. XX. XX. XXXX, sa zvýši zo sumy 100 EUR na sumu 200 EUR a výživné na maloletého K., nar. XX. XX. XXXX, zo sumy 100 EUR na 200 EUR mesačne, ktoré bude splatné vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia mal okresný súd za nepochybne preukázané, že na strane maloletých detí došlo od posledného určenia výživného ku zmene pomerov. Maloleté deti sú o 4 roky staršie, čím adekvátne došlo k zvýšeniu ich odôvodnených potrieb súvisiacich so stravou, ošatením, obuvou, drogériou, hygienickými pomôckami a školskými potrebami. Matka má maloleté deti

vo svojej osobnej starostlivosti, t. j. žije s nimi v spoločnej domácnosti. Svoju vyživovaciu povinnosť si tak voči deťom plní i každodennou starostlivosťou o ne a uspokojovaním ich bytovej potreby. Okresný súd za odôvodnené potreby maloletých detí považoval pravidelné mesačné výdavky spojené s bývaním (nájomné 155,21 EUR), zálohové platby za plyn v sume 22 EUR štvrťročne (7,33 EUR mesačne), za elektrinu v sume 32 EUR štvrťročne (10,66 EUR mesačne), koncesionárske poplatky v sume 4,64 EUR mesačne, strava 200 - 300 EUR mesačne, drogéria 100 EUR mesačne, káblová TV ANTIK telecom - 7,60 EUR mesačne, mobily maloleté deti 17 EUR a 4 EUR spolu 647,24 EUR. Pri výdavkoch na bývanie okresný súd zohľadnil počet osôb zdieľajúcich spoločnú domácnosť a internet, t. j. všetky sumy nákladov na bývanie a internet vydedil tromi (navrhovateľka + 2 maloleté deti, pričom nebral do úvahy priateľa navrhovateľky, ktorý sa v domácnosti zdržuje minimálne, keďže väčšinu času je odcestovaný v zahraničí, kde pracuje ako pilčík. Tretie dieťa súd nevzal do úvahy, keďže navrhovateľka vyššie uvedené výdavky uvádzala v intencii dvoch maloletých detí) t. j. počtom osôb v domácnosti a určil ako alikvotnú časť pripadajúcu na dve maloleté deti a matku. Po sčítaní týchto výdavkov vyplýva, že na odôvodnené potreby maloletých detí je potrebné mesačne vynaložiť sumu približne 215,75 EUR na každé dieťa zvlášť. Vo vzťahu k príjmu matky konštatoval, že táto je invalidizovaná s MPVZČ viac ako 70%, čo zodpovedá plnej invalidite, na základe čoho nie je schopná vykonávať zárobkovú činnosť. Je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 386,90 EUR. Otec je zamestnaný na trvalý pracovný pomer so skrátenou pracovnou dobou (10 hodín týždenne) na dobu neurčitú. Jeho čistá mzda za obdobie od 05/2022 do 10/2022 činila sumu v celkovej výške 1.088,16 EUR (v priemere 181,36 Eur mesačne). Pôvodne bol otec zamestnaný ako traktorista, no z dôvodu vedenia motorového vozidla pod vplyvom alkoholických nápojov mu bol odobratý vodičský preukaz. Z rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/12/2018 zo dňa 19. 02. 2018 mal okresný súd preukázané, že aj v čase vydania uvedeného rozhodnutia otcov príjem činil sumu 173,20 EUR mesačne, kedy pracoval u svojho otca. Okrem toho si privyrábal v Taxi službe Pico od 12/2016 d 10/2017 s mesačným príjmom 50 EUR. V období od 07/2017 do 08/2017 pracoval na Farme Petronela s mesačným príjmom 300 EUR. Z odôvodnenia vyššie uvedeného rozsudku ml súd prvej inštancie preukázané, že otec maloletých detí zarábala viac ako mal uvedené v mzdovom liste, pričom aj v tom čase mu vypomáhal otec finančnou čiastkou vo výške 150 EUR mesačne. Okresný súd konštatoval, že otec vo svojich zvykoch počas 4 rokov od posledného rozhodnutia nič nezmenil. Svoje výdavky vyčíslil na stravu 200 EUR, na domácnosť 50 - 70 EUR, na maloletú Dominiku 70 EUR t. j. spolu 340 EUR, pričom jeho výdavky aj s výživným sú v celkovej výške 540 EUR. Okresný súd vykonal lustráciu vhodných pracovných miest prostredníctvom portálu www.istp.sk dňa 14. 10. 2022. Zistil, že na pracovné miesto traktoristu v rastlinnej výrobe je výška platu 1.000 EUR, 1.200 EUR a 1.400 EUR (pre ilustráciu, koľko by otec zarábala, pokiaľ by neprišiel o vodičské oprávnenie pre alkohol). Príjem u ostatných lustrovaných pracovných miest sa pohyboval od 750 EUR až po 1.500 EUR. Okresný súd pri stanovení výživného zo strany otca vychádzal z jeho potencionálneho príjmu cca 1.000 EUR až 1.400 EUR, pričom zohľadnil jeho nevyhnutné mesačné výdavky na domácnosť 50-70 EUR, stravu 200 EUR a mal. Dominiku 70 EUR. Okresný súd tak nevychádza z príjmu z pracovnej zmluvy, ale z jeho potencionálneho príjmu, ktorý by mohol dosahovať, ak by riadne využíval svoje pracovné schopnosti s poukazom na deklarované životné náklady, ktoré zjavne nemôže uspokojovať z uvedeného príjmu. Okresný súd tak s ohľadom na odôvodnené výdavky maloletých detí a potencialitu príjmu otca ustálil výšku výživného na maloleté deti v sume 180 EUR mesačne na každé dieťa zvlášť.

3. Vzhľadom na uvedené zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/12/2018 - 39 zo dňa 19. 02. 2018, právoplatného dňa 29. 03. 2018.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec maloletých detí. Žiadal rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne navrhoval rozhodnutie okresného súdu zmeniť tak, že odvolací súd zaviazal otca maloletých detí k povinnosti prispievať na ich výživu výživným v sume po 150 EUR mesačne na každé z maloletých detí.

6. Otec maloletých detí sa s napadnutým rozsudkom v celom rozsahu nestotožnil. Považoval ho za nezákonný, arbitrárný a založený len na jednostranných skutočnostiach tvrdených navrhovateľkou, pričom súd prvej inštancie nebral do úvahy nim tvrdené skutočnosti a okolnosti na jeho strane. Vytýkal okresnému súdu, že nepostupoval v súlade s § 62 a § 63 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“). Mal za to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nevychádzal z jeho aktuálnych

zárobkových pomerov, ale nesprávne sa riadil potencionálnym príjmom z voľných pracovných miest. Okresný súd pritom nezohľadnil podstatnú skutočnosť, že aktuálne nemá vodičský preukaz, pričom väčšina potencionálnych pracovných miest vyžaduje, aby mal vodičský preukaz, alebo aby sa na miesto výkonu práce dostavil. Poukázal na obmedzenú dopravu medzimestskými spojmi v Banskobystrickom kraji, čo vykonávanie týchto prác značne sťažuje až znemožňuje. Bol toho názoru, že okresný súd vychádzal z potencionálnych príjmov, ktoré nikdy nedosahoval a vychádzal z pracovných ponúk, ktoré v čase rozhodovania neboli preňho vhodnými a nemohol ich z objektívnych dôvodov ani vykonávať. Namietal, že pri posudzovaní odôvodnených nákladov matky neposudzoval skutočnosť, že matka žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý taktiež zabezpečuje domácnosť a ich spoločné hospodárenie. Zo strany matky nedošlo k takej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného v rozsahu určenom súdom, resp. matkou. Okresný súd vôbec nezohľadnil, že aj na jeho strane došlo k zvýšeniu odôvodnených nákladov.

7. Opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca s ohľadom na záujem maloletých detí navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súdom prvej inštancie určené výživné považoval za primerané veku a odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj možnostiam a schopnostiam povinného rodiča.

8. Matka s odvolaním otca nesúhlasila. Žiadala odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Uviedla, že otec si vyživovaciu povinnosť nikdy riadne neplnil. Tvrdenie, že žije s partnerom v domácnosti, považovala za nepravdivé a nesúvisiace s vyživovacou povinnosťou. Poukázala na to, že maloleté deti rastú a náklady na ich starostlivosť značne vzrástli, a to aj v dôsledku zvyšovania cien. Otec maloletých detí okrem výživného sa nijako nepodieľa na starostlivosti o maloleté deti. S vyjadreniami opatrovníkov sa stotožnila.

9. V rámci odvolacej repliky otec zotrval na podanom odvolaní. Konštatoval, že sa nedozvedel o žiadnej zmene názorov na strane matky a opatrovníka, a preto nemal dôvod sa k nim už inak vyjadriť.

10. Matka a kolízny opatrovník sa už k odvolacej replike otca nevyjadрили.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP - zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, s doplnením ďalších dôvodov na zdôraznenie jeho správnosti, najmä vo vzťahu k námietkam uvádzaným otcom ako odvolateľom v odvolaní.

16. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu podal otec maloletých detí, ktorým bolo zvýšené výživné na každé z maloletých detí, a to tak, že okresný súd zvýšil výživné zo sumy 100 EUR na sumu 180 EUR mesačne, na každé z maloletých detí, počnúc doručením rozsudku.

17. Okresný súd správne poukázal na ust. § 62 ods. 1, 2 ZoR, podľa ktorého plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na to, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je jedným zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej a najzraniteľnejšej skupine osôb v spoločnosti, a to deťom. Povinnými subjektami v tomto prípade sú vždy rodičia dieťaťa, t. j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane tento právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí najmä jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a podobne.

19. Čo sa týka povinnosti rodičov prispievať na výživu svojich detí, je potrebné prihliadať na faktory aj na strane povinnej osoby, v tomto prípade otca. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové možnosti a schopnosti (nielen reálny príjem, ale jeho potencionalný príjem), a to aj vzhľadom na subjektívne a objektívne podmienky, majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností a podobne.

20. Určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Vodiacom zásadou na určenie výšky výživného na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov a na strane oprávneného (dieťaťa) zásada, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, to znamená, že ich životná úroveň má byť približne rovnaká ako je životná úroveň toho ktorého rodiča.

21. Pokiaľ dieťa žije s niektorým zo svojich rodičov, je potrebné prihliadnuť v prípade maloletých detí aj na plnenie vyživovacej povinnosti týmto rodičov formou osobnej starostlivosti a uspokojovania základných potrieb dieťaťa, a to najmä bytových potrieb, hygienických, stravovacích, spoločenských a pod., tak ako to spravil aj okresný súd.

22. V predmetnom konaní nebolo sporné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti rozsudkom okresného súdu č. k. 6P/12/2018 zo dňa 19. 02. 2018 prešlo takmer 5 rokov, čo sa samozrejme odzrkadlilo na odôvodnených potrebách maloletých detí v súvislosti s tým, že maloleté deti v tom čase navštevovali ešte I. stupeň základnej školy. V súčasnosti maloletá Silvia je žiačkou deviateho ročníka základnej školy (II. stupeň) a maloletý K. je žiakom ôsmeho ročníka základnej školy (II. stupeň). Je tak zrejme, že maloletá R. už budúci školský rok bude žiačkou strednej školy a onedlho na to aj maloletý K.. Z vykonaného dokazovania bolo v konaní preukázané, že na strane oboch maloletých detí došlo k podstatnému navýšeniu odôvodnených nákladov, ktoré okresný súd vyčíslil na sumu približne 215,75 EUR na každé dieťa zvlášť. Ide predovšetkým o nároky spojené so zabezpečením stravy, oblečenia, obuvi, školských potrieb, hygieny a bývania, ktoré slúžia k rozvoju zdravého nielen fyzického, ale aj psychického vývoja maloletých detí. V čase poslednej úpravy mal otec zo závislej práce pravidelný príjem vo výške 173,20 EUR mesačne, kedy pracoval u svojho otca. Okrem toho si aj privyrábal ako taxikár s príjmom 50 EUR mesačne a sezónne pracoval aj na Farme J. s mesačným príjmom 300 EUR. Z uvedeného je zrejme, že za posledných takmer 5 rokov nedošlo zo strany otca k zmene jeho postoja vo vzťahu k možnosti zvýšenia jeho príjmov, a tým aj k zlepšeniu jeho majetkových pomerov. Práve naopak, otec maloletých detí svojim nezodpovedným konaním stratil vodičské oprávnenie po tom, čo mal pozitívny výsledok na zostatkový alkohol pri dychovej skúške pri riadení motorového vozidla, čoho dôsledkom bolo odobratie vodičského preukazu. S ohľadom na tieto skutočnosti bola v prípade posudzovania príjmových schopností otca aplikácia princípu potenciality opodstatnená. Odvolací súd konštatuje, že princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, keďže tento princíp vymedzuje fiktívny príjem, ktorý je základom pre určenie vyživovacej povinnosti. Pri uplatnení tohto princípu súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencionalných príjmov. Uvedené znamená v podstate to, že aký príjem by otec ako povinný rodič mohol mať s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez jeho povinného. Takýmto dôvodom však nemôže byť prípad otca, kedy tento prišiel o vodičské oprávnenie z dôvodu, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu. Ide o subjektívny dôvod, ktorý bol zapríčinený nezodpovedným konaním samotného otca, ktorý sa sám takto pripravil o možnosti zlepšenia svojich príjmov a životnej úrovne, čo nemôže byť na ťarchu maloletých detí. Okresný súd tak v danom prípade správne posúdil potencialitu príjmu na strane otca

s ohľadom na jeho vek, vzdelanie, schopnosti zdravotný stav s ponukou vhodnej práce v mieste jeho bydliska resp. v rámci kraja.

23. Vo vzťahu k námietke otca, že matka maloletých detí žije v spoločnej domácnosti so svojim partnerom, ktorý sa podieľa na spoločnom hospodárení, tak s uvedenou námietkou sa okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne vysporiadal (ods. 50 odôvodnenia rozsudku okresného súdu). Okresný súd túto skutočnosť nezohľadnil, nakoľko partner navrhovateľky sa prevažnú časť roka zdržiava v zahraničí, kde pracuje ako pilčík. Na druhej strane okresný súd taktiež nezohľadnil skutočnosť, že aj otec býva v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou, ktorá by sa taktiež mala podieľať na spoločných nákladoch. Z uvedeného dôvodu, tak otec nebol pri posudzovaní majetkových pomerov znevýhodnený vo vzťahu k matke maloletých detí.

24. Odvolací súd s prihliadnutím na uvedené skutočnosti sa preto v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím okresného ohľadne výšky výživného ako aj závislého výroku o trovách konania, a preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie) v nadväznosti na § 52 CMP (podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak).

26. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).